

Lõuna-Eesti Haigla

Ave Abel – Lõuna-Eesti Haigla

Võru linna külje all asuva Lõuna-Eesti Haigla ajalugu algab 19. sajandist. Seoses 1784. aastal asutatud Võru linna elanike kasvuga tekkis vajadus haigla järele. 1827. aastal ehitas omaaegne Võru linna magistraadivalitsus raviausutuseks ühekordse maja, millele hiljem ehitati peale teine korrus. 1833. aastal tuli Võru linnaarstiks Kreutzwald, kes töötas Võrus 44 aastat. Linnaarsti kohuseks oli ka haigete ravimine haiglas.

Kuna esimeses rajatud haigla-kompleksis oli võimalik ravida ainult 25 haiget, oli seda ilmselgelt linna jaoks vähe. Ka ei vastanud vana haigla seosmine paigutus enam nõuetele. See sundis linnavalitsust asuma ehitama uut haiglat ja ajakohast peahoonet. 1. aprillil 1933 avati lõpuks uus kahekordne haigla-hoone, mis oli planeeritud 29 haigele. Selle ehitamisel oli suuri teeneid dr Pihol, kes asus ka haiglat juhatama.

1938. aastal hakati uuele haigla-hoonele juurde ehitama kahekorruselist kivist hoonet, mis valmis 1940. Abivajajaid oli aga rohkem, kui olemasolevad ruumid ja abikabinetid võimaldasid vastu võtta. Uute raviausutuste ehitamine ja kogu olemasoleva tervishoiuvõrgu ümberkohandamine oli möödapääsmatu. Selleni jõuti rohkem kui 40 aastat hiljem.

Projekteerijatele esitati lähteülesanne 400 voodikohaga keskhaigla ehitamiseks individuaalprojektina, mis vastas täielikult Võru rajooni tolleaegsele elanikkonna arvule ja selle vajadusele ning sel ajal kehti-

vatele normidele. Uus Võru Rajooni Keskhaigla otsustati ehitada Võru linna külje alla Meegomäele kaunite mändide vahele. Haiglakompleksi pidulik avamine toimus 15. mail 1982. aastal.

1990. aastal nimetati haigla ümber Võru Maakonnahaiglaks ja 1992. aastal Võrumaa Haiglaks. Praegust Lõuna-Eesti Haigla nime kannab raviausutus aastast 2002.

Nüüdne Lõuna-Eesti Haigla on tervishoiu ja sotsiaalhoolekande teenuseid osutav ettevõtte. Haiglas on kirurgia-anestesioloogiakliinik, sisehaiguste kliinik, psühhiaatriakliinik, taastusravikeskus, õendusabikeskus ja hooldekodu ning diagnostikateenistus. Aktiivravivõudeid on 117, lisaks 60 voodikohta õendusabi patsientidele ja 34 kohta hooldekodus. Haigla osutab kolme kiirabibrigaadiga kiirabiteenust kogu Võrumaal. ASil Lõuna-Eesti Haigla on kolm tütarettevõtet: OÜ Metsakohvik, OÜ Pesuring ja MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus. Lõuna-Eesti Haigla on suurim tööandja Võrumaal. Haiglaga seotud ettevõtted on tööandjaspalgamaksjaks ligi 500 inimesele, kelle maksutulu laekub eri kohalikesse omavalitsustesse.

2013. aasta alguses avastasid enda jaoks Lõuna-Eesti Haigla Venemaa sünnitajad. Jaanuaris 2013 sünnitas haiglas esimene idanaabri kodanik. Nüüdseks on haiglas Venemaalt sünnitajaid olnud juba üle 90. Ligikaudu pooled neist teevad ka järgnevaid laste vaktsineerimisi ja

terviseuringuid siinsete lastearstide juures. Huvi tuntakse ka teiste erialade nagu kirurgia, ortopeedia ja psühhiaatria vastu, kuid põhilised on visiidid laste- ja naistearstide juurde ning sünnitusabi andmine.

Alates 28. veebruarist 2014 on Lõuna-Eesti Haigla SA Tartu Ülikooli Kliinikumi tütarettevõtte. Ühinemine tagab Lõuna-Eesti Haigla jätkusuutliku arengu üldhaiglana, mis pakub kliinikumi standarditele vastavat kvaliteetset eriarstiabi nii Võru maakonna kui ka Kagu-Eesti elanikele. Haigla statsionaarsetest patsientidest üle 20% on väljastpoolt Võru maakonda. Viimaste aastate andmetest nähtub, et see protsent järjest suureneb.

Aktsiate müügist laekuvat raha kasutatakse investeerimisplaanide teostamiseks. Esimene suurem investeering on juba tehtud: 2014. aasta oktoobri alguses avati renoveeritud sterilisatsioonikeskus, kus vahetati välja kõik seadmed, uuendati ruumid ja loodi paremad töötingimused personalile. Keskuse töövõimsus suurenes 60% ning see annab võimaluse ravida rohkem patsiente, sealjuures viia läbi rohkem operatsioone. Investeeringu kogumaksumus oli 167 000 eurot. Edaspidised investeeringud suurendavad haigla diagnostilist võimekust ning patsientide ja personali olmetingimused paranevad veelgi. Lõuna-Eesti Haigla jätkab ka tulevikus aktiivravi pakkuva üldhaiglana, osutades teenust nii Kagu-Eestist kui ka kaugemalt tulnud patsientidele.